EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 30.5.2013
COM(2013) 311 final

2013/0162 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu

(Pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2013) 188 final}
{SWD(2013) 189 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Vispārējais konteksts, priekšlikuma pamatojums un mērķi

Nacionālie kultūras priekšmeti ir priekšmeti, kurus dalībvalstis ir noteikušas kā valsts kultūras mantojuma sastāvdaļu. Šie priekšmeti pārsvarā ir klasificēti pēc to nozīmības kultūrā, un uz tiem attiecas vairāk vai mazāk stingri aizsardzības noteikumi. Kultūras priekšmeti ir arī nacionālās kultūras vērtības ar mākslinieciskū, vēsturisku vai arheoloģisku vērtību (turpmāk "nacionālās kultūras vērtības") saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvajām procedūrām Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 36. panta izpratnē; tie ir īpaši nozīmīgi priekšmeti, kurus vajadzētu saglabāt turpmākajām paaudzēm. Pārsvarā nacionālajām kultūras vērtībām piemēro aizsargājošāku tiesisko režīmu, aizliedzot šo priekšmetu pilnīgu izvešanu no dalībvalsts teritorijas.

Iekšējais tirgus ir telpa bez iekšējām robežām, kurā preču brīvu apriti nodrošina atbilstoši noteikumiem Līgumā par Eiropas Savienības darbību. Šie noteikumi neliedz noteikt aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatojas uz nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības apsvērumiem, LESD 36. panta izpratnē.

Padomes Direktīva 93/7/EEK par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu[1] ir pieņemta 1993. gadā, kad tika likvidētas iekšējās robežas, lai nodrošinātu kultūras priekšmetu, kas klasificēti kā dalībvalstu nacionālās kultūras vērtības, aizsardzību. Šīs direktīvas mērķis ir saskaņot preču brīvas aprites pamatprincipu ar nepieciešamību efektīvi aizsargāt nacionālās kultūras vērtības.

Novērtējumos par direktīvas piemērošanu[2] ir konstatēta šā instrumenta ierobežotā efektivitāte gadījumos, kad jāatgriež atsevišķi no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvesti kultūras priekšmeti, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības un kuri atrodas citas dalībvalsts teritorijā. Kā galvenie ierobežotās efektivitātes iemesli tiek minēti šādi:

- nosacījumi, kas izvirzīti, lai varētu atgūt priekšmetus, kas klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības, proti, šiem priekšmetiem jāpieder kādai no direktīvas pielikumā minētajām kategorijām un tiem jāpiemīt noteiktai finansiālai vērtībai un jābūt pietiekami seniem;
- īsais termiņš tiesas procesa ierosināšanai, lai atgūtu priekšmetu;

---

[1] Padomes 1993. gada 15. marta Direktīva 93/7/EEK par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu, OV L 74, 27.3.1993., 74. lpp., kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 17. februāra Direktīvu 96/100/EK, OV L 60, 1.3.1997., 59. lpp., un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 5. jūnija Direktīvu 2001/38/EK, OV L 187, 10.7.2001., 43. lpp.

[2] Komisijas pirmais ziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par to, kā tiek piemērota Padomes Regula (EEK) Nr. 3911/92 par kultūras preču eksportu un Padomes Direktīva 93/7/EEK par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu, COM(2000)325 galīgā redakcija, 25.5.2000. Komisijas otrais ziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par Padomes direktīvas 93/7/EEK piemērošanu no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgūšanā, COM(2005)675 galīgā redakcija, 21.12.2005. Komisijas trešais ziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par Padomes Direktīvas 93/7/EEK piemērošanu no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgūšanā, COM(2009)408 galīgā redakcija, 30.7.2009. Komisijas ceturtais ziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par to, kā tiek piemērota Padomes Direktīva 93/7/EEK par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu, COM(2013) 310 final, 30.5.2013.

- kompensāciju izmaksas.

Novērtējumos arī konstatēts, ka ir jāuzlabo administratīvā sadarbība un apspriešanās starp centrālajām iestādēm, lai labāk īstenotu direktīvu.

Ņemot vērā ar direktīvu izveidoto sistēmu, atsevišķām dalībvalstīm būtu jāizmanto starptautiskajās konvencijās paredzētie mehānismi, lai atgūtu savus kultūras priekšmetus. *UNESCO* konvenciju par kultūras īpašuma nelikumīga importa, eksporta vai pārvietošanas aizliegšanu, kas pieņemta 1970. gadā, un *UNIDROIT* konvenciju par nozagtiem vai nelegāli eksportētiem kultūras objektiem, kas pieņemta 1995. gadā, vēl nav ratificējušas visas dalībvalstis[3].

Par spīti pastāvošo instrumentu daudzveidībai kultūras priekšmetu kontrabanda ir kļuvusi par vienu no izplatītākajiem nelikumīgās tirdzniecības veidiem. Kultūras priekšmetu, kas klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības, kontrabanda ir īpaši smags noziedzības veids ar īpaši negatīvām sekām dalībvalstu nacionālajai identitātei, kultūrai un vēsturei, jo nacionālo kultūras vērtību pazušana atņem visiem dalībvalsts iedzīvotājiem pierādījumus par to identitāti un vēsturi.

Pēc tam, kad ES Padome konstatēja, ka šī problēma ievērojami skar Savienības dalībvalstis, tā 2011. gada 13. un 14. decembrī secināja, ka jāpieņem pasākumi, lai efektīvāk novērstu un apkarotu noziedzību pret kultūras priekšmetiem. Šajā nolūkā ES Padome ieteica Komisijai cita starpā sniegt atbalstu dalībvalstīm efektīvai kultūras priekšmetu aizsardzībai, novēršot un apkarojot nelikumīgo tirdzniecību un vajadzības gadījumā sekmējot papildu pasākumus[4].

Šā priekšlikuma mērķis ir ļaut dalībvalstīm atgūt visus no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestos kultūras priekšmetus, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības un kuri izvesti kopš 1993. gada.

Vispārīgais mērķis ir sekmēt kultūras priekšmetu aizsardzību iekšējā tirgus ietvaros.

Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem un mērķiem

Šī iniciatīva ir saskaņā ar Savienības politiku kultūras priekšmetu aizsardzības jomā. Tā arī atbilst iepriekš minētajiem ES Padomes secinājumiem par kultūras priekšmetu nelikumīgās tirdzniecības novēršanu un apkarošanu.

Direktīvas priekšlikums ir par kultūras priekšmetu atgriešanu kā sistēmu, kas ļauj dalībvalstīm aizsargāt to kultūras priekšmetus, kuri ir klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības.

Ir jāpiezīmē, ka attiecībā uz kultūras priekšmetu atgūšanu, ko veic īpašnieks, kuram šis priekšmets ir atņemts, Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regula (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās[5] paredz jaunu jurisdikcijas pamatu – tiesu instanci pēc priekšmeta atrašanās vietas priekšmeta atgūšanai civilprocesa ceļā, pamatojoties uz īpašumtiesībām. Šis jaunais noteikums attieksies arī uz civilprasībām par kultūras priekšmetu atgūšanu.

Abu iniciatīvu mērķis ir labāk aizsargāt kultūras priekšmetus; viena iniciatīva ļauj valstu iestādēm pieprasīt atgriezt no valsts teritorijas nelikumīgi izvestus kultūras priekšmetus, kuri

---

3 2012. gada septembrī 1970. gada *UNESCO* konvenciju bija ratificējušas 22 dalībvalstis, savukārt 1995. gada *UNIDROIT* konvenciju – 13 dalībvalstis. Austrijā minētajā laikā notika *UNESCO* konvencijas ratifikācijas process.

4 ES Padomes 2011. gada 13. un 14. decembra secinājumi par noziedzības pret kultūras priekšmetiem novēršanu un apkarošanu. http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/126867.pdf.

5 OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.

klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības, otra iniciatīva atzīst īpašnieku tiesības pieprasīt atgriezt kultūras priekšmetu tās dalībvalsts tiesās, kuras teritorijā priekšmets atrodas.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMA REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

No 2011. gada 30. novembra līdz 2012. gada 5. martam notika sabiedriskā apspriešana, kurā varēja piedalīties visas šajā iniciatīvā ieinteresētās personas. Apspriešana notika saskaņā ar interaktīvo politikas izstrādes mehānismu ("Jūsu balss Eiropā"), nosūtot divas mērķtiecīgas aptaujas attiecīgi publiskajām iestādēm un organizācijām un pilsoņiem un uzņēmējiem, kuri ir ieinteresēti vai darbojas kultūras priekšmetu jomā.

Komisijas dienesti saņēma 142 atbildes: 24 no publiskām organizācijām un 118 – no privātā sektora. Šīs publiskās apspriešanas rezultātu kopsavilkums ir pieejams tīmekļa vietnē *Europa*[6].

Lielākā daļa dalībnieku no privātā sektora (61 %) uzskata, ka Direktīva 93/7/EEK atbilst dalībvalstu vajadzībām, tādēļ nav vajadzības to pārskatīt. Tikai 22 % aptaujas dalībnieku izteicās par labu pārskatīšanai.

Turpretim 54 % publisko iestāžu un organizāciju pārstāvju uzskata, ka direktīva negarantē no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu nacionālo kultūras vērtību efektīvu atgriešanu. Attiecībā uz risinājumiem, ar kuriem plānots uzlabot direktīvas efektivitāti, apspriešanas dalībnieku atbalsts dalās diezgan vienādās daļās, proti, 29 % atbalsta direktīvas pārskatīšanu, 29 % izteikušies par labu uzlabotai administratīvajai sadarbībai un informācijas apmaiņai kompetento iestāžu starpā, 17 % uzskata, ka dalībvalstīm būtu jāratificē starptautiskās konvencijas (*UNESCO* un *UNIDROIT*), un 25 % izteikušies par labu pieejai, kurā apvienoti vairāki risinājumi, tostarp direktīvas pārskatīšana, uzlabojot administratīvo sadarbību un apspriešanos starp kompetentajām iestādēm.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Par Direktīvu 93/7/EEK regulāri ir izstrādāti Komisijas novērtējuma ziņojumi, pamatojoties uz valstu ziņojumiem par piemērošanu. Šie novērtējuma ziņojumi par laika posmu no 1993. gada līdz 2011. gadam ir adresēti Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai[7].

Turklāt Komisija veica *ex-post* novērtējumu par direktīvu, izveidojot nacionālo ekspertu grupu, kuri pārstāv centrālās iestādes, kas veic direktīvā noteiktos uzdevumus. Ekspertu grupa kultūras priekšmetu atgriešanai (*Return of cultural goods*) tika izveidota Kultūras priekšmetu izvešanas un atgriešanas jautājumu komitejas ietvaros, un tās uzdevums bija konstatēt problēmas direktīvas piemērošanā un ierosināt iespējamos risinājumus. Darba grupa darbojās laikā no 2009. gada līdz 2011. gadam.

Darba grupa secināja, ka ir jāpārskata direktīva, lai to padarītu par efektīvāku instrumentu nacionālo kultūras vērtību atgriešanā, kā arī secināja, ka ir jāizveido mehānismi, lai uzlabotu administratīvo sadarbību un apspriešanos starp centrālajām iestādēm[8].

- **Ietekmes novērtējums**

---

6 http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/2012/index_lv.htm.

7 http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulated-sectors/cultural-goods/index_en.htm.

8 Šīs grupas darbi un dalībnieku individuālais devums nav publicēti.

Šim priekšlikumam ir pievienots ietekmes novērtējuma kopsavilkums un ietekmes novērtējums, kura projektu izvērtēja Eiropas Komisijas Ietekmes novērtēšanas padome, kura sniedza atzinumu 2012. gada 21. septembrī. Ietekmes novērtējuma galīgā versija ir grozīta, lai ņemtu vērā padomes ieteikumus.

Ietekmes novērtējumā jo īpaši ir ņemti vērā direktīvas novērtējuma ziņojumi, dokumentācija, ko sniegusi ekspertu darba grupa kultūras priekšmetu atgriešanai un atvērtās koordinācijas metodes ekspertu darba grupa, kura strādāja pie kolekciju mobilitātes 2007.–2010. gada kultūras darba plāna ietvaros[9], jautājuma sabiedriskās apspriešanas rezultāti, kā arī pētījumi, kas kultūras priekšmetu jomā veikti 2004., 2007. un 2011. gadā[10].

Pamatojoties uz savākto informāciju, Komisija veica ietekmes novērtējumu, kurā izskatīja un salīdzināja turpmāk minētos risinājumus[11].

1. risinājums: pašreizējā situācijā netiek ieviestas nekādas izmaiņas.

Direktīvā 97/3/EEK, kas grozīta ar Direktīvu 96/100/EK un Direktīvu 2001/38/EK, neveic nekādus grozījumus.

2. risinājums: tiek sekmēta kopīgu rīku izmantošana starp centrālajām iestādēm.

Centrālo iestāžu rīcībā tiek nodots elektronisks rīks (Iekšējā tirgus informācijas sistēma, turpmāk "IMI"), lai atvieglotu administratīvo sadarbību, apspriešanos un apmaiņu ar informāciju starp šīm iestādēm.

3. risinājums: Direktīvas 93/7/EEK pārskatīšana.

Direktīvu 93/7/EEK pārskata, lai i) attiecinātu tās piemērošanas jomu uz visiem kultūras priekšmetiem, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības, ii) pagarinātu termiņus tiesas procesa ierosināšanai, lai atgūtu priekšmetu, un kultūras priekšmeta pārbaudīšanai, un iii) saskaņotu nosacījumus attiecībā uz kompensāciju valdītājam.

4. risinājums: dalībvalstis tiek aicinātas ratificēt un īstenot *UNESCO* 1970. gada konvenciju par kultūras priekšmetiem.

Direktīva 93/7/EEK netiek grozīta, rīcība tiek vērsta uz to, lai dalībvalstis ratificētu un īstenotu *UNESCO* 1970. gada konvenciju par kultūras īpašuma nelikumīga importa, eksporta vai pārvietošanas aizliegšanu.

Priekšroka tiek dota 2. un 3. risinājuma kombinācijai ar mērķi, jo īpaši:

---

9 *Final report and Recommendations to the Cultural Affairs Committee on improving the means of increasing the mobility of collections, June 2010*: http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/working-group-on-museum-activities_en.htm.

10 Pētījums "Analīze par struktūrām un mehānismiem to datu izplatīšanai, kas nepieciešami iestādēm, lai garantētu direktīvas par kultūras priekšmetiem piemērošanu" (*Analyse des structures et mécanismes de diffusion des données nécessaires aux autorités afin de garantir l'application de la directive relative aux biens culturels*), 2004. gads, un pētījums "12 jaunu dalībvalstu pievienošanās" (*Extension aux 12 nouveaux États membres*), 2007. gads, *Information & Communication Partners* (līgums par pētījumu Nr.°30-CE-0102617/00-49), pieejami pēc pieprasījuma ENTR-PRODUCT-MARKET-INTEGR-AND-ENFOR@ec.europa.eu. "Pētījums par kultūras priekšmetu nelikumīgas tirdzniecības novēršanu un apkarošanu Eiropas Savienībā" (*Étude sur la prévention et la lutte contre le trafic illicite des biens culturels dans l'Union européenne*), CECOJI-CNRS-UMR 6224 (Francija), 2011. gads. http://ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/crime/docs/Report%20Trafficking%20in%20cultural%20goods%20EN.pdf#zoom.

11 Citi risinājumi, piemēram, i) Savienība ratificē *UNESCO* 1970. gada konvenciju un *UNIDROIT* 1995. gada konvenciju, ii) Savienības stratēģijas izstrāde ar mērķi panākt, ka visas dalībvalstis ratificē *UNIDROIT* konvenciju, iii) Direktīvas 93/7/EEK aizstāšana ar regulu, iv) Direktīvas 93/7/EEK atcelšana, tika noraidīti dažādo risinājumu izskatīšanas pašā sākumā, pamatojoties uz to, ka tos nevar īstenot.

- paredzēt *IMI* administratīvās sadarbības sistēmas izmantošanu starp centrālajām iestādēm;

- paplašināt direktīvas piemērošanas jomu, attiecinot to uz visiem kultūras priekšmetiem, kas ir klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības Līguma 36. panta izpratnē;

- pagarināt termiņu tiesas procesa ierosināšanai, lai atgūtu priekšmetu;

- pagarināt termiņu, kas noteikts kultūras priekšmeta pārbaudei;

- saskaņot nosacījumus attiecībā uz kompensāciju valdītājam priekšmeta atgriešanas gadījumā.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

- **Ierosināto pasākumu kopsavilkums**

Ar Direktīvu 96/100/EK un Direktīvu 2001/38/EK grozītās Direktīvas 97/3/EEK pārstrādāšanas mērķis ir ļaut dalībvalstīm atgūt visus kultūras priekšmetus, kas ir klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības. Šīs pārstrādāšanas mērķis ir arī vienkāršot Savienības tiesību aktus šajā jomā.

Direktīvas 93/7/EEK noteikumos veiktie grozījumi ir šādi: i) paplašināta direktīvas piemērošanas joma, attiecinot to uz visiem kultūras priekšmetiem, kas ir klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības Līguma 36. panta izpratnē, ii) noteikta *IMI* sistēmas izmantošana, lai īstenotu administratīvo sadarbību un apmainītos ar informāciju starp centrālajām iestādēm, iii) pagarināts termiņš, lai ļautu pieprasītājas dalībvalsts iestādēm pārbaudīt kultūras priekšmetu, kas atrasts citā dalībvalstī, iv) pagarināts termiņš tiesas procesa ierosināšanai, lai atgūtu priekšmetu, v) sniegta norāde par to, kura pieprasītājas dalībvalsts iestāde sāk termiņu priekšmeta atgūšanai tiesas procesa ceļā, vi) precizēts, ka valdītājam ir pienākums pierādīt, ka tas, iegādājoties kultūras priekšmetu, ir rīkojies ar pienācīgu piesardzību, vii) norādīti kopīgi kritēriji, lai interpretētu "pienācīgas piesardzības" jēdzienu, viii) pagarināts termiņš direktīvas piemērošanas un novērtējuma ziņojumu sniegšanai.

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma pamatā ir Līguma (LESD) 114. pants.

- **Subsidiaritātes princips**

Iekšējais tirgus ir Savienības un dalībvalstu kopējās kompetences jautājums. Tāpēc piemēro subsidiaritātes principu.

Ņemot vērā to, ka dalībvalstu individuāla rīcība kultūras priekšmetu atgūšanas jomā varētu saskarties ar šķēršļiem atšķirīgo valstu noteikumu dēļ, iekšējā tirgus izveide tika papildināta ar Direktīvu 93/7/EEK.

Ar noteikumu izstrādi kultūras priekšmetu atgriešanas jomā tiek atvieglota iekšējā tirgus darbība. Faktiski, ja nepastāv kopīga procedūra, kas piemērojama arī dalībvalstī, kurā attiecīgais priekšmets atrodas, dalībvalstij ir ļoti grūti panākt nelikumīgi izvesta kultūras priekšmeta, kas klasificēts kā nacionālā kultūras vērtība, atgriešanu. Tādējādi priekšmeta valdītājs, kurš zina, ka attiecīgais priekšmets ir izvests nelikumīgi, varētu apmesties jebkurā dalībvalstī, nebaidoties pazaudēt minēto priekšmetu.

Tāpēc, ņemot vērā kultūras priekšmetu nelikumīgās izvešanas pārrobežu dimensiju, Savienības līmeņa rīcība šajā jomā ir piemērotāka, lai panāktu to nelikumīgi izvesto kultūras priekšmetu atgriešanu, kuri atrodas kādas dalībvalsts teritorijā. Tādēļ dalībvalstis nevar pienācīgi sasniegt šā priekšlikuma mērķus, un ir nepieciešama ES līmeņa rīcība.

Tomēr Savienība nav kompetenta noteikt nacionālās kultūras vērtības vai noteikt kompetentās valstu tiesas, kurās pieprasītāja dalībvalsts var ierosināt tiesas procesu pret valdītāju un/vai turētāju nolūkā nodrošināt no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestā kultūras priekšmeta, kas klasificēts kā nacionālā kultūras vērtība, atgriešanu. Uz šiem aspektiem attiecas subsidiaritātes princips, jo tie ir dalībvalstu kompetencē.

- **Proporcionalitātes princips**

Saskaņā ar proporcionalitātes principu ierosinātie grozījumi aprobežojas ar to, kas ir nepieciešams izvirzīto mērķu sasniegšanai.

Rīcības mērogs ir saistīts ar galvenajiem iemesliem, kas ierobežo Direktīvas 93/7/EEK efektivitāti atsevišķu kultūras priekšmetu atgriešanā, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības. Šis priekšlikums ir proporcionāls mērķim nodrošināt visu no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvesto kultūras priekšmetu, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības un kuri izvesti kopš 1993. gada, atgriešanu, un nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai.

Lai uzlabotu direktīvas piemērošanu, šajā priekšlikumā ir noteikts, ka administratīvajai sadarbībai un informācijas apmaiņai centrālo iestāžu starpā jānotiek, izmantojot *IMI* sistēmu, ir norādīts, kura pieprasītājas dalībvalsts iestāde sāk termiņu priekšmeta atgūšanai tiesas procesa ceļā, un ir noteikts, ka valdītājam ir pienākums pierādīt, ka tas ir rīkojies ar pienācīgu piesardzību, turklāt priekšlikumā sniegti konkrēti kopīgi kritēriji attiecībā uz jēdzienu "pienācīga piesardzība", lai vienādotu šā jēdziena interpretāciju dalībvalstu tiesnešu vidū nolūkā noteikt valdītājam kompensāciju. Šie kritēriji nav izsmeļoši.

Tomēr nav nepieciešamības rīkoties attiecībā uz citiem aspektiem, piemēram, ļaut privātpersonai ierosināt tiesas procesu, lai atgrieztu par nacionālu kultūras vērtību klasificētu kultūras priekšmetu, kas tai pieder, pagarināt atgriešanas prasībām piemērojamo noilguma termiņu no 30 gadiem uz 50 gadiem vai ierobežot maksimālo kompensāciju valdītājam.

Priekšlikums neradīs jaunu administratīvo slogu administrācijai, toties varētu to samazināt.

- **Izmantotā likumdošanas metode**

Jāatgādina, ka Komisija 1987. gada 1. aprīlī nolēma sniegt rīkojumu saviem darbiniekiem, ka visiem aktiem jābūt kodificētiem ne vēlāk kā pēc desmit grozījumiem, uzsverot, ka šī ir minimālā prasība un ka struktūrām jācenšas kodificēt pat īsākos laika posmos tekstus, par kuriem tās ir atbildīgas, lai nodrošinātu, ka noteikumi ir skaidri un viegli saprotami.

Komisija sāka kodificēt Padomes 1993. gada 15. marta Direktīvu 93/7/EEK par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu[12], un šajā nolūkā likumdevējai iestādei ir iesniegts priekšlikums[13]. Jaunajai direktīvai vajadzēja aizstāt dažādos tajā ietvertos tiesību aktus[14].

Likumdošanas procedūras laikā tika konstatēts, ka Direktīvas 93/7/EEK 16. panta 4. punkts, kas atbilda 16. panta 3. punktam ierosinātajā kodificētajā tekstā, veido atvasinātu juridisko pamatu. Ņemot vērā Tiesas 2008. gada 6. maija spriedumu lietā C-133/06, tika uzskatīts par nepieciešamu svītrot kodificētā teksta priekšlikuma 16. panta 3. punktu. Tā kā šāda svītrošana nozīmētu izdarīt grozījumus pēc būtības un tādēļ būtu vairāk nekā vienkārša kodifikācija, tika uzskatīts par nepieciešamu piemērot 1994. gada 20. decembra Iestāžu nolīguma – Paātrināta

[12] Izstrādāts atbilstīgi Komisijas paziņojumam Eiropas Parlamentam un Padomei – *Acquis communautaire* kodifikācija, COM(2001) 645 galīgā redakcija.

[13] COM(2007) 873, galīgā redakcija.

[14] Skat. šī priekšlikuma I pielikuma A daļu.

darba metode tiesību aktu oficiālai kodifikācijai – 8. punktu[15], ņemot vērā kopīgo deklarāciju par minēto punktu[16].

Tāpēc Komisija uzskatīja par piemērotu atsaukt Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas priekšlikumu, kura mērķis bija kodificēt Direktīvu 93/7/EEK[17], un šīs direktīvas kodifikācijas vietā sagatavot pārstrādātu redakciju, lai ieviestu nepieciešamo grozījumu.

Kā skaidrots iepriekš, lai dalībvalstīm nodrošinātu iespēju atgūt kultūras priekšmetus, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības, nepieciešami vairāki būtiski grozījumi Direktīvā 93/7/EEK. Tāpēc ir nolemts piemērot pārstrādāšanas tehniku atbilstīgi 2001. gada 28. novembra Iestāžu Nolīgumam par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu[18].

Šis priekšlikums ir Direktīvas 97/3/EEK, kas grozīta ar Direktīvu 96/100/EK un Direktīvu 2001/38/EK, pārstrādāta redakcija. Ar to tiks vienkāršoti spēkā esošie tiesību akti, un ar to atcels Direktīvu 93/7/EEK, Direktīvu 96/100/EK un Direktīvu 2001/38/EK.

- **Sīkāks priekšlikuma skaidrojums**

Direktīvas 1. panta 1. punktā "kultūras priekšmets" definēts kā priekšmets, kurš pirms vai pēc tā nelikumīgas izvešanas no dalībvalsts teritorijas klasificēts kā "nacionālās kultūras vērtība ar mākslinieciskū, vēsturisku vai arheoloģisku vērtību" saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvajām procedūrām Līguma 36. panta izpratnē. Direktīvas 93/7/EEK pielikums ir svītrots.

Kultūras priekšmetu atgriešanas nolūkā šajā direktīvā ir atcelts noteikums par to, ka par nacionālām kultūras vērtībām klasificētajiem kultūras priekšmetiem:

- jāietilpst vienā no pielikumā minētajām kategorijām un vajadzības gadījumā jāatbilst senuma un/vai finansiālām robežvērtībām, kas noteiktas attiecībā uz šīm kategorijām, vai
- priekšmetiem, kuri nepieder pie kādas no šīm kategorijām, jāietilpst kā neatņemamai sastāvdaļai muzeju, arhīvu vai bibliotēku saglabājamo kolekciju inventāros minētajās publiskajās kolekcijās vai baznīcas institūciju inventāros.

Šajā sakarā jāatgādina, ka katras dalībvalsts pienākums ir noteikt savas nacionālās kultūras vērtības Līguma 36. panta izpratnē un robežās. Direktīvas 93/7/EEK pielikums nav vērsts uz to priekšmetu noteikšanu, kas klasificējami kā nacionālās kultūras vērtības minētā panta izpratnē, bet vienīgi uz to priekšmetu kategoriju noteikšanu, kuri var tikt klasificēti kā tādi un attiecīgi var tikt ietverti atgriešanas procedūrā.

Šā priekšlikuma mērķis ir saskaņot kultūras priekšmetu brīvas aprites pamatprincipu ar nepieciešamību efektīvi aizsargāt nacionālās kultūras vērtības. Priekšlikums apstiprina likumdevējas iestādes 1993. gadā pausto vēlmi padarīt Direktīvu 93/7/EEK par pamatu dalībvalstu sadarbībai šajā jomā iekšējā tirgus ietvaros, un apstiprina mērķi panākt valstu attiecīgās jomas tiesību aktu savstarpēju atzīšanu.

---

15 "Ja likumdošanas procesa laikā tiek konstatēts, ka ir nepieciešams veikt vairāk nekā vienkāršu kodifikāciju un izdarīt grozījumus pēc būtības, tad attiecīgā gadījumā Komisija ir atbildīga par jebkādu priekšlikumu iesniegšanu."

16 "Eiropas Parlaments, Padome un Komisija piebilst, ka gadījumos, ja ir nepieciešams veikt vairāk nekā vienkāršu kodifikāciju un izdarīt grozījumus pēc būtības, Komisijai būs iespējams izvēlēties, izvērtējot katru gadījumu, vai nu tās priekšlikuma vietā sagatavot pārstrādātu redakciju vai arī iesniegt atsevišķu grozījumu priekšlikumu, saglabājot tās kodifikācijas priekšlikumu, un, kad grozījums pēc būtības ir pieņemts, iekļaujot to kodifikācijas priekšlikumā."

17 OV C 252, 18.9.2010., 11. lpp.

18 OV C 77, 28.3.2002., 1. lpp.

Šis priekšlikums ir atbilde uz dalībvalstu pārstāvju atkārtoto lūgumu izveidot efektīvu sistēmu to kultūras priekšmetu atgriešanai, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības. Tas nodrošina dalībvalstīm iespēju panākt no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvesto kultūras priekšmetu, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības un kuri izvesti kopš 1993. gada, atgriešanu, un sekmēs dalībvalstu kultūras mantojuma labāku aizsardzību.

Tomēr priekšmeta valdītājs atgriešanas procedūrā varētu atsaukties uz aizsardzības līdzekļiem un apgalvot, ka pieprasītāja valsts ir pārkāpusi Līguma 36. pantu, klasificējot priekšmetu kā nacionālo kultūras vērtību. Tiesai, kura izskatīs lietu, būs jāpieņem lēmums, vajadzības gadījumā iesniedzot Eiropas Savienības Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

4. un 6. pantā paredzēts, ka centrālās iestādes izmanto Iekšējā tirgus informācijas sistēmu ("IMI"), lai atvieglotu administratīvo sadarbību, apspriešanos un informācijas apmaiņu to starpā.

4. panta 3. punktā termiņš, kurā pieprasītājas dalībvalsts kompetentā iestāde var pārbaudīt, vai citā dalībvalstī atrastais priekšmets ir kultūras priekšmets, pagarināts līdz 5 mēnešiem pēc paziņojuma saņemšanas par priekšmeta atrašanu.

Ņemot vērā pārrobežu aspektu, šā termiņa pagarināšana sekmēs efektīvāku administratīvo sadarbību starp kompetentajām iestādēm.

7. panta 1. punktā noteikts, ka tiesas process priekšmeta atgūšanai nevar tikt ierosināts vēlāk kā trīs gadus no brīža, kad pieprasītājas dalībvalsts centrālā iestāde uzzinājusi par kultūras priekšmeta atrašanās vietu un par tās valdītāja vai turētāja identitāti.

Šā termiņa pagarināšanā ņemta vērā pārrobežu attiecību sarežģītība, vienlaikus ievērojot pieprasītājai dalībvalstij noteikto piesardzības pienākumu.

9. pantā ietverti kopīgi kritēriji attiecībā uz interpretāciju par valdītāja "pienācīgu piesardzību", iegādājoties priekšmetu. Šo kritēriju pamatā ir kritēriji, kas noteikti *UNIDROIT* 1995. gada konvencijas 4.4. pantā un 6.2. pantā.

Šajā priekšlikumā noteikts, ka valdītājam ir pienākums pierādīt, ka, iegādājoties priekšmetu, tas ir rīkojies ar pienācīgu piesardzību. Priekšmeta pircējam ir tiesības uz kompensāciju ar nosacījumu, ka tas pierāda, ka, iegādājoties priekšmetu, ir rīkojies ar pienācīgu piesardzību attiecībā uz kultūras priekšmeta likumīgu izvešanu no pieprasītājas dalībvalsts teritorijas.

Šiem grozījumiem būtu jāsekmē direktīvas viendabīgāka piemērošana šajā jomā, vajadzības gadījumā padarot sarežģītāku kompensācijas saņemšanu negodīgiem valdītājiem vai valdītājiem, kuri "nav pietiekami piesardzīgi".

16. pantā noteikta izvērtēšanas un uzraudzības kārtība, kas citām Savienības iestādēm nodrošinās informāciju par direktīvas piemērošanu. Ziņojumi par direktīvas piemērošanu un direktīvas novērtējuma ziņojumi tiks izstrādāti ik pēc pieciem gadiem. Ir ietverta pārskatīšanas klauzula.

- **Komitoloģija un deleģētie akti**

Direktīvas 93/7/EEK 17. pantā ir noteikts, ka Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar 8. pantu Regulā (EK) Nr. 116/2009 (Regulas (EEK) Nr. 3911/92 par kultūras preču eksportu kodificētā versija)[19]. Tā ir Kultūras priekšmetu izvešanas un atgriešanas jautājumu komiteja – Komisijas padomdevēja komiteja, kura sastāv no dalībvalstu pārstāvjiem.

[19] OV L 39, 10.2.2009., 1. lpp.

Direktīvā 93/7/EEK noteikts, ka komiteja izskata visus ar šīs direktīvas pielikuma piemērošanu saistītos jautājumus, ko izvirza tās priekšsēdētājs pēc paša ierosmes vai pēc kādas dalībvalsts pārstāvja lūguma.

Ņemot vērā to, ka jaunajai direktīvai nav pielikuma, priekšlikumā ir svītrota atsauce uz komiteju.

Saskaņā ar Komisijas paziņojumu par Komisijas ekspertu grupu pārraudzīšanu, horizontālajiem noteikumiem un publisko reģistru (*Encadrement des groupes d'experts de la Commission: règles horizontales et registre public*) Komisija vajadzības gadījumā izveidos ekspertu grupu, kurā ietilps par direktīvu atbildīgās centrālās iestādes, lai noteiktu darbības kārtību Iekšējā tirgus informācijas sistēmai ("IMI") kultūras priekšmetu jomā.

4. PAPILDINFORMĀCIJA

- **Spēkā esošo tiesību aktu atcelšana**

Pieņemot šo pārstrādāšanas priekšlikumu, tiks atcelti spēkā esošie tiesību akti, proti, Direktīva 93/7/EEK, Direktīva 96/100/EK un Direktīva 2001/38/EK.

- **Spēkā esošo tiesību aktu grozīšana**

Ar šo direktīvu groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu, lai tajā iekļautu jauno direktīvu.

- **Eiropas Ekonomikas zona**

Ierosinātais tiesību akts attiecas uz EEZ, tāpēc tas jāattiecina arī uz EEZ.

5. IETEKME UZ BUDŽETU

Šā priekšlikuma ietekme uz budžetu ir aprakstīta priekšlikumam pievienotajā finanšu pārskatā. Priekšlikums attiecas tikai uz administratīvajām izmaksām.

↓93/7/EEK (pielāgots)

2013/0162 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu

(Pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā ~~Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas~~ Līgumu ⌦ par Eiropas Savienības darbību ⌫ , un jo īpaši tā ~~100.a~~ ⌦ 114. ⌫ pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā ⌦ Eiropas ⌫ Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[20],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

⇩ jauns

(1) Padomes 1993. gada 15. marta Direktīva 93/7/EEK par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu[21] ir vairākas reizes būtiski grozīta[22]. Tā kā nepieciešams veikt jaunus grozījumus, skaidrības dēļ minētā regula būtu jāpārstrādā.

↓93/7/EEK (pielāgots) ⇨ jauns — 1. apsvērums

(2) ~~tā kā Līguma 8.a pants paredz~~ Iekšējais tirgus~~, kurš veido~~ ⌦ ietver ⌫ telpu bez iekšējām robežām, kurā saskaņā ar Līguma noteikumiem tiek nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva pārvietošanās~~, izveidi ne vēlāk kā līdz 1993. gada 1 janvārim~~.~~:~~ ⇨Šie noteikumi neliedz noteikt aizliegumus vai ierobežojumus, kas

[20] OV C […], […], […]. lpp.

[21] OV L 74, 27.3.1993., 74. lpp.

[22] Skatīt I pielikuma A daļu.

pamatojas uz nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas kultūras vērtību aizsardzības apsvērumiem. ⇦

↓ 93/7/EEK (pielāgots)	2. apsvērums

(3) ~~tā kā~~ Ssaskaņā ar Līguma 36. panta noteikumiem, un ievērojot ierobežojumus, dalībvalstis ~~pēc 1992. gada paturēs~~ ⌦ patur ⌫ tiesības noteikt savas nacionālās kultūras vērtības un veikts nepieciešamos pasākumus to aizsardzībai ~~šajā telpā bez iekšējām robežām~~.;

↓ 93/7/EEK (pielāgots)	3. apsvērums

(4) ~~tā kā tāpēc būtu jā~~ ⌦ Ar Direktīvu 93/7/EEK ir ⌫ ieviešti~~š~~ pasākumi, kas ļaujtu dalībvalstīm nodrošināt to kultūras priekšmetu atgriešanu savā teritorijā, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības ~~minētā~~ ⌦ Līguma ⌫ 36. panta izpratnē, ⌦ kuri pieder kādai no direktīvas pielikumā minētajām kultūras priekšmetu vispārējām kategorijām ⌫ un kuri izvesti no to teritorijas, pārkāpjot iepriekšminētos valsts pasākumus vai Padomes 2008~~1992~~. gada 18~~9~~. decembra Regulu (E~~E~~K) Nr. 116/2009~~3911/92~~ par kultūras priekšmetu izvešanu[23], ⌦ un to kultūras objektu atgriešanu, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības un veido publisko kolekciju vai baznīcas institūciju inventāra neatņemamu sastāvdaļu, bet neietilpst šajās vispārējās kategorijās ⌫. ~~un tā kā šo pasākumu īstenošanai vajadzētu būt pēc iespējas vienkāršai un efektīvai, un tā kā, lai atvieglotu sadarbību attiecībā uz atgriešanu, pasākumu joma būtu jāierobežo līdz priekšmetiem, kas pieskaitāmi kultūras priekšmetu parastajām kategorijām, un tā kā šīs direktīvas pielikums tātad nav vērsts uz to priekšmetu noteikšanu, kas klasificējami kā "nacionālās kultūras vērtības" minētā 36. panta izpratnē, bet vienīgi uz to priekšmetu kategoriju noteikšanu, kuri var tikt klasificēti kā tādi un attiecīgi var tikt ietverti šīs direktīvas ieviestajā atgriešanas procedūrā;~~

↓ 93/7/EEK (pielāgots)	4. apsvērums

~~tā kā šī direktīva attiecināma arī uz kultūras priekšmetiem, kas klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības un veido publisko kolekciju vai baznīcas institūciju inventāra neatņemamu sastāvdaļu, bet neietilpst šajās vispārējās kategorijās;~~

↓ 93/7/EEK (pielāgots)	5. apsvērums

(5) ~~tā kā~~ ⌦ Ar Direktīvu 93/7/EEK ⌫ starp dalībvalstīm ir ieviesta~~būtu jāievieš~~ administratīvā sadarbība attiecībā uz to valsts dārgumiem, kas ir~~būtu~~ ciešā sakarā ar to

---

[23] ~~OV L 395, 31.12.1992., 1. lpp.~~ OV L 39, 10.2.2009., 1. lpp.

sadarbību nozagto mākslas darbu jomā, un jo īpaši piedaloties valsts dārgumu un to publiskajās kolekcijās ietilpstošo nozaudēto, nozagto vai nelikumīgi izvesto kultūras priekšmetu uzskaitē Interpolā un citās piemērotās institūcijās, kas veic tamlīdzīgu uzskaiti.~~:~~

↓ 93/7/EEK 6. apsvērums (pielāgots)

(6) ~~tā kā šīs~~ Dedirektīvāas ⊠ 93/7/EEK ⊠ ~~ieviestā~~ ⊠ paredzētā ⊠ kārtība ~~ir~~ ⊠ bija ⊠ pirmais posms dalībvalstu sadarbības izveidošanā šajā jomā iekšējā tirgus kontekstā.~~;~~ ~~un tā kā~~ Mmērķis ~~ir~~ ⊠ bija ⊠ dalībvalstu attiecīgo tiesību aktu savstarpējā atzīšana.~~;~~ ~~un tā kā tāpēc jo īpaši būtu jāparedz, ka Komisijai palīdz padomdevēja komiteja;~~

↓ 93/7/EEK 7. apsvērums (pielāgots)

(7) ~~tā kā~~ Regula (EEK) Nr. 116/2009~~3911/92~~ kopā ar šo direktīvu ievieš ~~Kopienas~~ ⊠ Savienības ⊠ sistēmu dalībvalstu kultūras priekšmetu aizsardzībai.~~, un tā kā termiņš, līdz kuram dalībvalstīm jānodrošina atbilstība šai direktīvai, būtu pēc iespējas jāpietuvina attiecīgās regulas spēkā stāšanās dienai, un tā kā, ņemot vērā šo valstu tiesisko iekārtu īpatnības un tiesību aktu grozījumus, kas nepieciešami šīs direktīvas īstenošanai, dažām dalībvalstīm būs vajadzīgs ilgāks laiks,~~

⇩ jauns

(8) Direktīvas 93/7/EEK darbība liecina par sistēmas robežām, lai panāktu to priekšmetu atgriešanu, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības un kuri pēc to nelikumīgas izvešanas no kādas dalībvalsts teritorijas ir atrasti citas dalībvalsts teritorijā.

(9) Ir vēlams, lai dalībvalstīm būtu pieejama sistēma, kas garantē, ka kultūras priekšmeta, kas klasificēts kā nacionālā kultūras vērtība, nelikumīga izvešana uz citu dalībvalsti nerada tādu pašu risku kā šāda priekšmeta nelikumīgs eksports ārpus Savienības.

(10) Šīs direktīvas piemērošanas joma ir jāattiecina uz visiem kultūras priekšmetiem, kas klasificēti kā "nacionālās kultūras vērtības ar mākslinieciskū, vēsturisku vai arheoloģisku vērtību" saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvajām procedūrām Līguma 36. panta izpratnē. Šajā nolūkā ir jāsvītro kritērijs par piederību kādai no Direktīvas 93/7/EEK pielikumā minētajām kategorijām un attiecīgi jāsvītro minētais pielikums un kritērijs par ietilpšanu kā neatņemamai sastāvdaļai muzeju, arhīvu vai bibliotēku saglabājamo kolekciju inventāros minētajās publiskajās kolekcijās vai baznīcas institūciju inventāros. Līguma 36. pantā ir atzīta valstu sistēmu dažādības ievērošana kultūras priekšmetu aizsargāšanā. Šajā kontekstā ir būtiska dalībvalstu savstarpēja uzticība, sadarbība un savstarpēja sapratne.

(11) Ir jāpastiprina administratīvā sadarbība starp dalībvalstīm, lai veicinātu efektīvāku un viendabīgāku šīs direktīvas piemērošanu. Šajā nolūkā jāparedz, ka centrālās iestādes izmanto Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (turpmāk "IMI"), kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulā (ES) Nr. 1024/2012 par

administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu, un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu 2008/49/EK[24]. Būtu arī vēlams, lai citas dalībvalstu kompetentās iestādes pēc iespējas izmantotu šo pašu sistēmu.

(12) Lai nodrošinātu personas datu aizsardzību, administratīvajai sadarbībai un informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm būtu jānotiek atbilstīgi noteikumiem Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvā 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti[25] un, ja tiek izmantota Iekšējā tirgus informācijas sistēma, – atbilstīgi noteikumiem Regulā (ES) Nr. 1024/2012.

(13) Ir jāpagarina termiņš, kurā pieprasītājas dalībvalsts kompetentās iestādes var pārbaudīt, vai citā dalībvalstī atrastais kultūras priekšmets ir kultūras priekšmets šīs direktīvas izpratnē. Garākam termiņam vajadzētu sekmēt piemērotu pasākumu veikšanu, lai saglabātu priekšmetu un vajadzības gadījumā novērstu izvairīšanos no atgriešanas procedūras.

(14) Tāpat ir nepieciešams pagarināt termiņu tiesas procesa ierosināšanai līdz trīs gadiem no brīža, kad pieprasītāja dalībvalsts uzzinājusi par kultūras priekšmeta atrašanās vietu un par tās valdītāja vai turētāja identitāti. Skaidrības labad jāprecizē, ka noilguma termiņš sākas datumā, kad šo informāciju ir uzzinājusi pieprasītājas dalībvalsts centrālā iestāde.

(15) ES Padome ir atzinusi nepieciešamību veikt pasākumus, lai efektīvāk novērstu un apkarotu noziedzību pret kultūras priekšmetiem. Šajā nolūkā tā ieteica Komisijai sniegt atbalstu dalībvalstīm efektīvai kultūras priekšmetu aizsardzībai, novēršot un apkarojot kultūras priekšmetu nelikumīgo tirdzniecību un vajadzības gadījumā sekmējot papildu pasākumus[26].

(16) Jānodrošina, lai visi kultūras priekšmetu tirgus dalībnieki rīkotos piesardzīgi, veicot darījumus ar kultūras priekšmetiem. Nelikumīgas izcelsmes kultūras priekšmeta iegādes sekas būs patiesi atturošas tikai tad, ja atgriešanas pienākums būs apvienots ar priekšmeta valdītāja pienākumu pierādīt, ka tas rīkojies ar pienācīgu piesardzību, lai varētu saņemt kompensāciju. Šajā nolūkā, lai īstenotu Savienības mērķus kultūras priekšmetu nelikumīgās tirdzniecības novēršanā un apkarošanā, ir jānosaka valdītāja pienākums pierādīt, ka, iegādājoties priekšmetu, tas ir rīkojies ar pienācīgu piesardzību, lai varētu saņemt kompensāciju, un jānosaka, ka valdītājs nevar atsaukties uz savu labticību, ja tas nav bijis pietiekami piesardzīgs, ņemot vērā attiecīgā gadījuma apstākļus.

(17) Lai atvieglotu viendabīgu jēdziena "pienācīga piesardzība" interpretāciju dalībvalstīs, ir jāprecizē, kādi apstākļi ņemami vērā, lai noteiktu, vai ir īstenota pienācīga piesardzība.

(18) Šīs direktīvas mērķi, proti, ļaut atgriezt visus tos par nacionālām kultūras vērtībām klasificētos kultūras priekšmetus, kuri nelikumīgi izvesti no kādas dalībvalsts teritorijas, nevar pienācīgi īstenot dalībvalstu līmenī, tāpēc, ņemot vērā tā mērogu un ietekmi, to var labāk īstenot Savienības līmenī. Tāpēc ES var pieņemt pasākumus atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteiktajam subsidiaritātes

[24] OV L 316, 14.11.2012., 1. lpp.
[25] OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.
[26] ES Padomes secinājumi par noziedzības pret kultūras priekšmetiem novēršanu un apkarošanu, Tieslietu un iekšlietu padome, 2011. gada 13. un 14. decembris.

principam. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.

(19) Ņemot vērā Direktīvas 93/7/EEK pielikuma svītrošanu, saskaņā ar 8. pantu Regulā (EK) Nr. 116/2009 izveidotās komitejas uzdevumi ir kļuvuši lieki, tāpēc ir jāsvītro atsauces uz minēto komiteju.

(20) Ņemot vērā to, ka Regulas (ES) Nr. 1024/2012 pielikumā ir ietverts saraksts ar noteikumiem par administratīvo sadarbību Savienības tiesību aktos, kurus īsteno, izmantojot *IMI*, ir jāgroza minētais pielikums, lai tajā iekļautu šo direktīvu.

(21) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos jāattiecina uz tiem noteikumiem, kuri būtiski mainīti salīdzinājumā ar iepriekšējām direktīvām. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav grozīti, izriet no Direktīvas 93/7/EEK.

(22) Šī direktīva nedrīkst skart dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos, kā izklāstīts I pielikuma B daļā,

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šajā direktīvā:

1) "kKultūras priekšmets" nozīmē priekšmetu, kurš pirms vai pēc tā ⌦ nelikumīgas ⌫ izvešanas no dalībvalsts teritorijas klasificēts kā "nacionālās kultūras vērtības ar mākslinieciskū, vēsturisku vai arheoloģisku vērtību" saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvajām procedūrām Līguma 36. panta izpratnē;

~~un~~

~~– pieder kādai no pielikumā minētajām kategorijām vai nepieder pie kādas no šīm kategorijām, bet kā neatņemama sastāvdaļa ietilpst~~

~~– muzeju, arhīvu vai bibliotēku saglabājamo kolekciju inventāros minētajās publiskajās kolekcijās.~~

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

~~Šajā direktīvā "publiskās kolekcijas" nozīmē kolekcijas, kas ir dalībvalsts, dalībvalstī esošas vietējās vai reģionālās iestādes vai dalībvalsts teritorijā esošas institūcijas īpašums un kas ir noteiktas par publiskām saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, šādai institūcijai esot dalībvalsts vai vietējās vai reģionālās iestādes īpašumā vai saņemot no tām būtisku finansējumu;~~

↓ 93/7/EEK

~~– baznīcas institūciju inventāri.~~

2) "nNelikumīgi izvests no dalībvalsts teritorijas" nozīmē:

a) izvests no dalībvalsts teritorijas, pārkāpjot šīs valsts nacionālo kultūras vērtību aizsardzības noteikumus vai pārkāpjot Regulu (EEK) Nr. 116/2009~~3911/92~~,

vai

b) netiek atgriezts pēc likumīgas pagaidu izvešanas termiņa beigām, vai pārkāpts jebkurš cits šādu pagaidu izvešanu regulējošs nosacījums;

3) "pPieprasītāja dalībvalsts" nozīmē dalībvalsti, no kuras teritorijas kultūras priekšmets ir ticis nelikumīgi izvests;

4) "pPieprasījumu saņemošā dalībvalsts" nozīmē dalībvalsti, kuras teritorijā atrodas no citas dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestais kultūras priekšmets;

5) "aAtgriešana" nozīmē kultūras priekšmeta fizisko atgriešanu pieprasītājas dalībvalsts teritorijā;

6) "vValdītājs" nozīmē personu, kura fiziski pārvalda kultūras priekšmetu savā labā;

7) "tTurētājs" nozīmē personu, kura fiziski pārvalda kultūras priekšmetu trešo pušu labā;

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

⌦ 8) "pPubliskās kolekcijas" nozīmē kolekcijas, kas ir dalībvalsts, dalībvalstī esošas vietējās vai reģionālās iestādes vai dalībvalsts teritorijā esošas institūcijas īpašums un kas ir noteiktas par publiskām saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, šādai institūcijai esot dalībvalsts vai vietējās vai reģionālās iestādes īpašumā vai saņemot no tām būtisku finansējumu. ⌫

↓ 93/7/EEK

2. pants

No dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvesti kultūras priekšmeti tiek atgriezti saskaņā ar kārtību un apstākļiem, kas noteikti šajā direktīvā.

3. pants

Šajā direktīvā noteikto uzdevumu izpildei katra dalībvalsts nozīmē vienu vai vairākas centrālās iestādes.

Dalībvalstis informē Komisiju par visām centrālajām iestādēm, kuras tās izraugās, ievērojot šo pantu.

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

Komisija publicē šo centrālo iestāžu un jebkuru ar tām saistīto grozījumu sarakstu ~~Eiropas Kopienu~~ ⌦ *Eiropas Savienības* ⌫ *Oficiālā Vēstneša* C sērijā.

↓ 93/7/EEK

4. pants

Dalībvalstu centrālās iestādes sadarbojas un veicina apspriešanos starp dalībvalstu kompetentajām valsts iestādēm. Pēdējās no iepriekšminētajām, jo īpaši

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

1) pēc pieprasītājas dalībvalsts iesnieguma meklē noteikto kultūras priekšmetu, kurš ir ticis nelikumīgi izvests no tās teritorijas, nosakot valdītāju un/vai turētāju~~:~~ ~~Iesniegumā jāiekļauj visa informācija, kas nepieciešama, lai atvieglotu šo meklēšanu, īpaši norādot priekšmeta faktisko vai domājamo atrašanās vietu~~;

↓93/7/EEK
⇨ jauns

2) paziņo attiecīgajām dalībvalstīm gadījumos, ja to teritorijā tiek atrasts kultūras priekšmets un ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka tas ir ticis nelikumīgi izvests no citas dalībvalsts teritorijas;

3) dod iespēju pieprasītājas dalībvalsts kompetentajām iestādēm pārbaudīt, vai attiecīgais priekšmets ir kultūras priekšmets, ar noteikumu, ka pārbaude tiek veikta ~~2~~ ⇨ 5 ⇦ mēnešu laikā pēc 2. punktā minētā paziņojuma. Gadījumā, ja tā netiek veikta noteiktajā termiņā, 4. un 5. punktu pārstāj piemērot;

4) sadarbībā ar attiecīgajām dalībvalstīm veic jebkurus nepieciešamos pasākumus kultūras priekšmeta fiziskai saglabāšanai;

5) ar nepieciešamajiem pagaidu pasākumiem novērš jebkuru darbību, kas paredzēta, lai izvairītos no atgriešanas procedūras;

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

6) attiecībā uz atgriešanu darbojas kā starpnieks starp valdītāju un/vai turētāju, un pieprasītāju dalībvalsti. ~~Šajā nolūkā pieprasījumu saņemošo dalībvalstu kompetentās iestādes var, neierobežojot 5. pantu, vispirms atvieglot šķīrējtiesas procedūras īstenošanu saskaņā ar pieprasījumu saņemošās valsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka pieprasītāja valsts un valdītājs vai turētājs formāli sniedz savu piekrišanu.~~

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

⌦Šā panta 1. punkta vajadzībām dalībvalsts iesniegumā jāiekļauj visa informācija, kas nepieciešama, lai atvieglotu meklēšanu, īpaši norādot priekšmeta faktisko vai domājamo atrašanās vietu. ⌫

⌦Šā panta 6. punkta vajadzībām pieprasījumu saņemošās dalībvalsts kompetentās iestādes var, neierobežojot 5. pantu, atvieglot šķīrējtiesas procedūras īstenošanu saskaņā ar pieprasījumu saņemošās valsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka pieprasītāja valsts un valdītājs vai turētājs formāli sniedz savu piekrišanu. ⌫

⇩ jauns

Dalībvalstu centrālās iestādes izmanto Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (turpmāk "IMI"), kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 1024/2012, lai sadarbotos un apspriestos savā starpā. Dalībvalstis lemj par to, vai citas kompetentās iestādes izmanto *IMI* šīs direktīvas īstenošanas nolūkā.

🡻 93/7/EEK

5. pants

Pieprasītāja dalībvalsts var ierosināt tiesas procesu pieprasījumu saņemošās dalībvalsts kompetentā tiesā pret valdītāju vai, ja tāda nav, pret turētāju nolūkā nodrošināt no tās teritorijas nelikumīgi izvestā kultūras priekšmeta atgriešanu.

Tiesas procesu var ierosināt tikai tad, ja tā ierosināšanas dokumentam pievienots:

a) dokuments, kas apraksta priekšmetu, uz ko attiecas pieprasījums, un apliecina, ka tas ir kultūras priekšmets;

b) pieprasītājas dalībvalsts kompetentu iestāžu apliecinājums, ka kultūras priekšmets ir ticis nelikumīgi izvests no tās teritorijas.

6. pants

Pieprasītājas dalībvalsts centrālā iestāde tūlīt informē pieprasījumu saņemošās dalībvalsts centrālo iestādi par tiesas procesa ierosināšanu nolūkā nodrošināt attiecīgā priekšmeta atgriešanu.

Pieprasījumu saņemošās dalībvalsts centrālā iestāde tūlīt informē citu dalībvalstu centrālās iestādes.

⇩ jauns

Informācijas apmaiņa notiek, izmantojot *IMI*.

↓ 93/7/EEK (pielāgots)
⇨ jauns

Article 7

1. Dalībvalstis savos tiesību aktos nosaka, ka šajā direktīvā paredzētais tiesas process nevar tikt ierosināts vēlāk kā ~~gadu~~ ⇨ trīs gadus ⇦ no brīža, kad pieprasītāja<u>s</u> dalībvalsts ⌦ centrālā iestāde ⌫ uzzinājusi par kultūras priekšmeta atrašanās vietu un par tās valdītāja vai turētāja identitāti.

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

Jebkurā gadījumā šāds tiesas process nevar tikt ierosināts vēlāk kā pēc 30 gadiem kopš priekšmeta nelikumīgas izvešanas no pieprasītājas dalībvalsts teritorijas.

Tomēr 1. panta <u>8</u>~~1~~. punktā minēto dalībvalstu publiskajās kolekcijās ietilpstošu priekšmetu un baznīcas priekšmetu gadījumā, ja attiecīgās valsts tiesību aktos tie pakļauti īpašai aizsardzībai, atgriešanas prasībām piemērojams 75 gadu prasības noilguma termiņš, izņemot dalībvalstis, kurās netiek piemērots prasības noilguma termiņš, vai dalībvalstu divpusējo līgumu gadījumā, kuros tiek noteikts noilguma termiņš, kas pārsniedz 75 gadus.

2. Prasība par atgriešanu nevar tikt iesniegta gadījumā, ja izvešana no pieprasītājas dalībvalsts ~~attiecīgās valsts~~ teritorijas vairs nav nelikumīga laikā, kad tā tiek iesniegta.

8. pants

Izņemot to, kā citādi tiek noteikts 7. un 13. pantā, kompetentā ~~iestāde~~ ⌦ tiesa ⌫ norīko attiecīgā kultūras priekšmeta atgriešanu, ja tas atzīts par kultūras priekšmetu 1. panta 1. punkta izpratnē un par nelikumīgi izvestu no valsts teritorijas.

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

9. pants

Norīkojot priekšmeta atgriešanu, pieprasījumu saņemošā<u>s</u>~~o~~ <u>dalībvalsts</u>~~valstu~~ kompetentā tiesa nosaka valdītājam ⌦ taisnīgu ⌫ kompensāciju~~, ko uzskata par taisnīgu~~ saskaņā ar lietas apstākļiem~~,~~ ar noteikumu~~, ka tiesa pārliecinājusies~~, ka valdītājs ⌦ pierāda, ka ⌫, iegādājoties priekšmetu, ir rīkojies ar pienācīgo piesardzību ~~un uzmanību~~.

⇩ jauns

Lai noteiktu, vai valdītājs ir rīkojies ar pienācīgo piesardzību, ņem vērā visus iegādes apstākļus, jo īpaši dokumentāciju par priekšmeta izcelsmi, nepieciešamās izvešanas atļaujas saskaņā ar pieprasītājas dalībvalsts tiesību aktiem, pušu statusu, samaksāto cenu, valdītāja īstenotās pārbaudes pieejamajos reģistros par zagtajiem kultūras priekšmetiem, visu citu informāciju un atbilstīgo dokumentāciju, kuru tas būtu varējis pamatoti iegūt, apspriešanos ar

pieejamajām organizācijām un visus citus pasākumus, ko saprātīga persona būtu veikusi tādā pašā situācijā.

Valdītājs nevar atsaukties uz labticību, ja tas nav bijis pietiekami piesardzīgs, ņemot vērā attiecīgā gadījuma apstākļus.

↓ 93/7/EEK

~~Pierādīšanas pienākumu reglamentē pieprasījumu saņemošās dalībvalsts tiesību akti.~~

Dāvinājuma vai mantošanas gadījumā valdītājs nedrīkst būt izdevīgākā situācijā nekā persona, no kuras tas šādā ceļā ieguvis priekšmetu.

Pieprasītāja dalībvalsts šādu kompensāciju izmaksā pēc priekšmeta atgriešanas.

10. pants

Izdevumus, kas rodas, īstenojot tiesas nolēmumu par kultūras priekšmeta atgriešanu, sedz pieprasītāja dalībvalsts. Tas pats attiecas uz 4. panta 4. punktā minēto pasākumu izmaksām.

11. pants

Taisnīgas kompensācijas un attiecīgi 9. un 10. pantā minēto izdevumu samaksa neierobežo pieprasītājas dalībvalsts tiesības veikt pasākumus šo summu atgūšanai no personām, kas ir atbildīgas par nelikumīgu kultūras priekšmeta izvešanu no tās teritorijas.

12. pants

Kultūras priekšmeta īpašuma tiesības pēc tā atgriešanas regulē pieprasītājas dalībvalsts attiecīgais likums.

13. pants

Šī direktīva attiecas tikai uz kultūras priekšmetiem, kuri nelikumīgi izvesti no dalībvalsts teritorijas 1993. gada 1. janvārī vai pēc tam.

↓ 93/7/EEK (pielāgots)
⇨ jauns

14. pants

1. Katra dalībvalsts var paplašināt savu kultūras priekšmetu atgriešanas pienākumu, ietverot ~~citas pielikumā neminētas~~ ⌦ citus ⌫ priekšmetus ⇨ , kas nav noteikti 1. panta 1. punktā ⇦ ~~kategorijas~~.

↓ 93/7/EEK (pielāgots) ⇨ jauns

2. Katra dalībvalsts var šajā direktīvā paredzēto kārtību piemērot ~~nelikumīgi izvestu~~ ⌦ to ⌫ kultūras priekšmetu atgriešanas pieprasījumiem ⌦ , kuri nelikumīgi izvesti ⌫ no citu dalībvalstu teritorijām līdz 1993. gada 1. janvārim.

15. pants

Šī direktīva neierobežo nevienu civillietu vai krimināllietu, ko saskaņā ar dalībvalstu likumiem varētu ierosināt pieprasītāja dalībvalsts un/vai nozagtā kultūras priekšmeta īpašnieks.

16. pants

1. Ik pēc ~~trim~~ ⇨ pieciem ⇦ gadiem un pirmo reizi ~~1996. gada februārī~~ ⇨ [..] ⇦ dalībvalstis nosūta Komisijai ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu.

↓ 93/7/EEK (pielāgots) ⇨ jauns

2. Ik pēc ~~trim~~ ⇨ pieciem ⇦ gadiem Komisija nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un ⌦ Eiropas ⌫ Ekonomikas un sociālo lietu komitejai pārskata ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu. ⇨Šim ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno attiecīgus priekšlikumus. ⇦

↓ 93/7/EEK

~~3. Padome pārskata šīs direktīvas efektivitāti pēc trīs gadu piemērošanas termiņa un, pieņemot lēmumu pēc Komisijas ierosinājuma, veic jebkādu nepieciešamo pielāgošanu.~~

~~4. Jebkurā gadījumā Padome, darbojoties pēc Komisijas ierosinājuma, ik pēc trim gadiem izskata un pēc vajadzības labo pielikumā norādītās summas, pamatojoties uz ekonomiskajiem un monetārajiem rādītājiem Kopienā.~~

~~*17. pants*~~

~~Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 3911/92 8. pantu.~~

~~Komiteja izskata jebkuru ar šīs direktīvas pielikuma piemērošanu saistīto jautājumu, kura izskatīšanu var ierosināt priekšsēdētājs pēc savas iniciatīvas vai pēc dalībvalsts pārstāvja pieprasījuma.~~

⇩ jauns

17. pants

Regulas (ES) Nr. 1024/2012 pielikumā iekļauj 6. punktu:

"6. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva xxxx/xx/ES par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu (*): 4. un 6. pants.

(*) OV L […]."

↓ 93/7/EEK (pielāgots)

18. pants

1. ~~Lai izpildītu šīs direktīvas prasības, deviņu mēnešu laikā no tās pieņemšanas dienas~~ Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, ~~izņemot, ciktāl tas skar Beļģijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku un Nīderlandes Karalisti, kurām jāpakļaujas šai direktīvai~~ ⌦ kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas pantus [šādi panti: 1. panta 1. punkts, 4. panta pirmās daļas 3. punkts, 4. panta ceturtā daļa, 6. panta trešā daļa, 7. pants, 9. pants un 16. pants] ⌫ vēlākais pēc divpadsmit mēnešiem no tās pieņemšanas dienas.

Dalībvalstis ~~par to~~ tūlīt ~~informē Komisiju~~ ⌦ dara Komisijai zināmu ⌫ ⌦ šo noteikumu tekstu ⌫. Kad dalībvalstis paredz šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. ⌦ Tajos iekļauj arī norādi, ka spēkā esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos esošās atsauces uz direktīvu (direktīvām), kas atcelta (atceltas) ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. ⌫ Dalībvalstis nosaka ~~metodes~~, kā izdarīt šādas atsauces ⌦ un kā formulējama minētā norāde ⌫.

↓

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

19. pants

Direktīvu 93/7/EEK, kurā grozījumi izdarīti ar I pielikuma A daļā minētajām direktīvām, ar šo atceļ no [..], neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem I pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

20. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

[..]. pantu piemēro no [..].

↓ 93/7/EEK

21. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā — priekšsēdētājs	*Padomes vārdā — priekšsēdētājs*

↓ 93/7/EEK

PIELIKUMS

Direktīvas 1. panta 1. punkta otrajā ievilkumā minētajām kategorijām jāpieder pie priekšmetiem, kas Līguma 36. panta izpratnē klasificēti kā "nacionālās kultūras vērtības", lai tie varētu tikt atgriezti saskaņā ar šo direktīvu

A. 1. Vairāk nekā 100 gadus veci arheoloģiskie priekšmeti, kas iegūti no

– zemes vai zemūdens izrakumiem un atradumiem,

– arheoloģiskajiem atradumiem,

– arheoloģiskajām kolekcijām.

2. Vairāk nekā 100 gadus veci elementi, kuri ir sadalītu mākslas, vēstures vai reliģijas piemineklu neatņemama sastāvdaļa.

↓96/100/EK 1. panta 1. punkta a) apakšpunkts

3. Pilnībā ar roku uz jebkāda materiāla un jebkādā veidā veidoti zīmējumi un gleznas, kas nav iekļauti 3. A vai 4. kategorijā[27].

↓96/100/EK 1. panta 1. punkta b) apakšpunkts

3.A Pilnībā ar roku uz jebkāda materiāla ar ūdenskrāsām, guašu un pasteļkrāsām veidoti darbi1.

↓96/100/EK 1. panta 1. punkta c) apakšpunkts

4. Pilnībā ar roku uz jebkāda materiāla veidotas mozaīkas, kas nav iekļautas 1. vai 2. kategorijā, un jebkādā veidā pilnībā ar roku uz jebkāda materiāla veidoti zīmējumi[1].

↓ 93/7/EEK

5. Oriģinālie gravējumi, gravīras, serigrāfijas un litogrāfijas un to attiecīgās plātnes un oriģināli[1].

6. 1. kategorijā neiekļautās oriģinālās skulptūras vai tēlniecības darbi un kopijas, kas izgatavotas tādā veidā kā oriģināls[1].

7. Fotogrāfijas, to filmas un negatīvi[1].

[27] Kas ir vairāk nekā piecdesmit gadus veci un nepieder saviem radītājiem.

8. Inkunābulas un manuskripti, to skaitā kartes un mūzikas partitūras atsevišķi vai kolekcijās[1].

9. Vairāk nekā 100 gadus vecas grāmatas atsevišķi vai kolekcijās.

10. Vairāk nekā 200 gadus vecas iespiestas kartes.

11. Jebkāda veida arhīvi un jebkādi to elementi jebkurā veidā, kuros ietilpst vairāk nekā 50 gadus veci elementi.

12. a) Zooloģiskas, botāniskas, mineraloģiskas vai anatomiskas kolekcijas[28] un paraugi no šīm kolekcijām;

b) vēsturiskas, paleontoloģiskas, etnogrāfiskas vai numismātiskas interešu kolekcijas[2].

13. Vairā nekā 75 gadus veci transporta līdzekļi.

14. Jebkura cita vairāk nekā 50 gadus veca senlieta, kas nav iekļauta A 1 līdz A 13 kategorijā.

Uz kultūras priekšmetiem no A 1 līdz A 14 kategorijai šī direktīva attiecas tikai tad, ja to vērtība atbilst vai pārsniedz B daļā noteiktos finansiālā vērtējuma sākumpunktus.

B. **Konkrētām A daļā minētajām kategorijām piemērojamie finansiālā vērtējuma sākumpunkti (ECU)**

↓ 2001/38/EK 1. panta 1. punkts

VĒRTĪBA:

Jebkāda vērtība

↓ 93/7/EEK

– 1 (arheoloģiskie priekšmeti)

– 2 (sadalīti piemineklļi)

– 8 (inkunābulas un manuskripti)

– 11 (arhīvi)

15 000

– 4 (mozaīkas un zīmējumi)

– 5 (gravīras)

– 7 (fotogrāfijas)

– 10 (iespiestas kartes)

---

[28] Kā noteikts Tiesas nolēmumā lietā 252/84: "Kolekciju priekšmeti Kopējā muitas tarifa pozīcijas Nr. 99.05 nozīmē ir priekšmeti, kuriem ir nepieciešamās īpašības iekļaušanai kolekcijā, tas ir, priekšmeti, kuri ir samērā reti, parasti netiek lietoti to sākotnējam nolūkam, ir pakļauti īpašiem darījumiem, kuri ir ārpus parastas tirdzniecības ar līdzīgiem lietojamiem priekšmetiem, un tiem ir augsta vērtība."

↓ 96/100/EK 1. panta 2. punkts

~~*30 000*~~

~~– 3A (ūdenskrāsas, guaša un pasteļkrāsas)~~

↓ 93/7/EEK

~~*50 000*~~

~~– 6 (skulptūras)~~

~~– 9 (grāmatas)~~

~~– 12 (kolekcijas)~~

~~– 13 (transporta līdzekļi)~~

~~– 14 (jebkurš cits priekšmets)~~

~~*150 000*~~

~~– 3 (gleznas)~~

~~Novērtējums par to, vai ir vai nav izpildīti nosacījumi attiecībā uz finansiālo vērtību, jāveic atgriešanas pieprasījuma laikā. Finansiālā vērtība ir priekšmeta vērtība pieprasījumu saņemošajā dalībvalstī.~~

↓ 2001/38/EK 1. panta 2. punkts

~~Dalībvalstīm, kuru valūta nav eiro, vērtības, kas pielikumā ir izteiktas eiro, pārrēķina un izsaka nacionālajās valūtās pēc valūtas apmaiņas kursa, kāds noteikts 2001. gada 31. decembrī un publicēts *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*. Šo nacionālajās valūtās izteikto atbilstošo vērtību pārskata ik pēc diviem gadiem, sākot ar 2001. gada 31. decembri. Atbilstošo vērtību aprēķināšanu veic, balstoties uz šo valūtu vidējo dienas vērtību, izteiktu eiro, 24 mēnešu laikā, šis periods beidzas tā augusta mēneša pēdējā dienā, kurš ir pirms iepriekšējās pārskatīšanas, kas stājusies spēkā 31. decembrī. Kultūras preču padomdevēja komiteja pēc Komisijas priekšlikuma principiāli pārskata šo aprēķināšanas metodi divus gadus pēc pirmās piemērošanas. Pēc katras pārskatīšanas vērtības, kas izteiktas eiro, un tām atbilstošās vērtības valstu valūtās regulāri publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* novembra pirmajās dienās pēc šādas pārskatīšanas stāšanās spēkā.~~

↑

I PIELIKUMS

A daļa

Atceltā direktīva ar tās sekojošo grozījumu sarakstu
(minēti 19. pantā)

Padomes Direktīva 93/7/EEK	(OV L 74, 74. lpp.)	27.3.1993.,
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/100/EK	(OV L 60, 1.3.1997., 59. lpp.)	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/38/EK	(OV L 187, 43. lpp.)	10.7.2001.,

B daļa

Termiņu uzskaitījums transponēšanai valsts tiesību aktos
(minēti 19. pantā)

Direktīva	Transponēšanas termiņš
93/7/EEK	15.12.1993[29].
96/100/EK	1.9.1997.
2001/38/EK	31.12.2001.

[29] Transponēšanas termiņš Beļģijai, Vācijai un Nīderlandei bija 1994. gada 15. marts.

II PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 93/7/EEK	Šī direktīva
1. panta 1. punkta pirmais ievilkums	1. panta 1. punkts
1. panta 1. punkta otrā ievilkuma ievadvārdi	_____
1. panta 1. punkta otrā ievilkuma pirmā apakšievilkuma pirmā daļa	_____
1. panta 1. punkta otrā ievilkuma pirmā apakšievilkuma otrā daļa	1. panta 8. punkts
1. panta 1. punkta otrā ievilkuma otrais apakšievilkums	_____
1. panta 2. punkta pirmais ievilkums	1. panta 2. punkta a) apakšpunkts
1. panta 2. punkta otrais ievilkums	1. panta 2. punkta b) apakšpunkts
1. panta 3. līdz 7. punkts	1. panta 3. līdz 7. punkts
2. un 3. pants	2. un 3. pants
4. panta pirmā daļa	4. panta pirmā daļa
4. panta 1. punkta otrais teikums	4. panta otrā daļa
4. panta 6. punkta otrais teikums	4. panta trešā daļa
_____	4. panta ceturtā daļa
5. panta pirmā daļa	5. panta pirmā daļa
5. panta otrās daļas pirmais ievilkums	5. panta otrās daļas a) apakšpunkts
5. panta otrās daļas otrais ievilkums	5. panta otrās daļas b) apakšpunkts
6. panta pirmā daļa	6. panta pirmā daļa
6. panta otrā daļa	6. panta otrā daļa
_____	6. panta trešā daļa
7. un 8. pants	7. un 8. pants
9. panta pirmā daļa	9. panta pirmā daļa
9. panta otrā daļa	_____
_____	9. panta otrā daļa

_____	9. panta trešā daļa
9. panta trešā un ceturtā daļa	9. panta ceturtā un piektā daļa
10. līdz 15. pants	10. līdz 15. pants
16. panta 1. un 2. punkts	16. panta 1. un 2. punkts
16. panta 3. punkts	_____
16. panta 4. punkts	_____
17. pants	_____
_____	17. pants
18. pants	18. panta 1. punkts
_____	18. panta 2. punkts
_____	19. pants
_____	20. panta pirmā daļa
_____	20. panta otrā daļa
19. pants	21. pants
Pielikums	_____
_____	I pielikums
_____	II pielikums

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

1.4. Mērķi

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.4. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu

3.2.5. Trešo personu dalība finansējumā

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu (pārstrādāta redakcija)

1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā[30]

02. sadaļa – Uzņēmējdarbība – 02 03. nodaļa: Preču iekšējais tirgus un nozaru politika

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Sekmēt kultūras priekšmetu aizsardzību iekšējā tirgus ietvaros.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB *darbības*

Konkrētais mērķis: ļaut dalībvalstīm atgūt kultūras priekšmetus, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības un kuri no dalībvalsts teritorijas izvesti kopš 1993. gada.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām.

Šīs iniciatīvas mērķis ir palielināt atgriezto priekšmetu, kas klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības, skaitu un samazināt ar atgriešanu saistītās izmaksas. Tā palīdzēs novērst un apkarot kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību Eiropas Savienībā.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamos rādītājus.

- Palielināt atgriešanas procedūru skaitu,
- palielināt atgriezto priekšmetu, kas klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības, skaitu,
- nodrošināt uzraudzību attiecībā uz kultūras priekšmeta meklēšanas pieprasījumiem saskaņā ar direktīvas 4. panta 1. punktu,
- nodrošināt uzraudzību attiecībā uz paziņojumiem par kultūras priekšmeta atrašanu saskaņā ar direktīvas 4. panta 2. punktu,
- direktīvas piemērošanas statistikas datu salīdzināmība,
- centrālo iestāžu apmierinātības izpēte attiecībā uz *IMI* sistēmas izmantošanu.

[30] *ABM* – budžeta vadība pa darbības jomām, *ABB* – budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Šīs iniciatīvas vispārīgais mērķis ir sekmēt kultūras priekšmetu aizsardzību iekšējā tirgus ietvaros, atvieglojot to par nacionālajām kultūras vērtībām klasificēto kultūras priekšmetu atgriešanu, kuri no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvesti kopš 1993. gada.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Ņemot vērā kultūras priekšmetu nelikumīgās izvešanas pārrobežu dimensiju, Savienības līmeņa rīcība šajā jomā ir piemērotāka.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Direktīvas 93/7/EEK novērtējumi liecina, ka pastāvošās sistēmas efektivitāte ir ierobežota atsevišķu kultūras priekšmetu atgriešanā, kuri klasificēti kā nacionālās kultūras vērtības.

Veicot pētījumus un izstrādājot ekspertu ziņojumus par kultūras priekšmetu nelikumīgas tirdzniecības novēršanu un apkarošanu, Komisija ir arī konstatējusi, ka direktīva ir jāpārskata.

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem attiecīgajiem instrumentiem

Šī iniciatīva pilnībā saskan ar citiem pasākumiem un politiku kultūras priekšmetu jomā.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

Beztermiņa priekšlikums/iniciatīva

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi[31]

Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

[31] Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

16. pantā noteikta novērtēšanas un uzraudzības kārtība, kas citām Savienības iestādēm nodrošinās informāciju par direktīvas piemērošanu. Ziņojumi par direktīvas piemērošanu un direktīvas novērtējuma ziņojumi tiks izstrādāti ik pēc pieciem gadiem.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

Finanšu riski nav konstatēti.

2.2.2. Paredzētās kontroles metodes

Paredzētās kontroles metodes ir noteiktas Finanšu regulā un Regulā (ES) Nr. 1268/2012.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas un aizsardzības pasākumus.

Komisijai ir jānodrošina Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzība, piemērojot preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un citām prettiesiskām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un atgūstot nepareizi izmaksātas summas, kā arī, ja atklāti pārkāpumi, piemērojot iedarbīgus, samērīgus un preventīvus sodus saskaņā ar Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95, (Euratom, EK) Nr. 2185/96 un (EK) Nr. 1073/1999.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta izdevumu pozīcijas

  Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
		Dif./nedif. [32]	no EBTA valstīm [33]	no kandidāt valstīm [34]	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
[…]	[XX.YY.YY.YY] […]	Dif./nedif.				

No jauna veidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Izdevumu kategorija……..]	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
	[XX.YY.YY.YY]		JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

[32] Dif. – diferencētās apropriācijas / nedif. – nediferencētās apropriācijas.

[33] EBTA: Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

[34] Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:		

ĢD: ENTR			2015	2016	2017	2018	2019	**KOPĀ**
• Darbības apropriācijas			0	0	0	0	0	0
KOPĀ – ENTR ĢD apropriācijas	Saistības	=1+1a +3	0	0	0	0	0	0
	Maksājumi	=2+2a +3	0	0	0	0	0	0

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	**5**	"Administratīvie izdevumi"

ĢD: ENTR		2015	2016	2017	2018	2019	**KOPĀ**
• Cilvēkresursi		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	**1,0**
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	**0,25**
KOPĀ — ĢD ENTR	Apropriācijas	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**
KOPĀ — Daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**
KOPĀ — Daudzgadu finanšu shēmas 1. – 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**
	Maksājumi	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

Priekšlikums/iniciatīva neparedz darbības apropriāciju izmantošanu

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

Priekšlikums paredz administratīvo apropriāciju izmantošanu šādā veidā:

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2015	2016	2017	2018	2019	**KOPĀ**
Daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA						
Cilvēkresursi	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	**1,0**
Pārējie administratīvie izdevumi	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	**0,25**
Starpsumma – Daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	**1,25**
Ārpus daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS[35]						
Cilvēkresursi	0	0	0	0	0	0
Citi administratīvie izdevumi	0	0	0	0	0	0
Starpsumma – Daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	0	0	0	0	0	0
KOPĀ	**0,25**	**0,25**	**0,25**	**0,25**	**0,25**	**1,25**

[35] Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.2. Paredzamās cilvēkresursu vajadzības

Priekšlikums paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Paredzamais apjoms izsakāms veselos skaitļos (vai maksimāli ar vienu zīmi aiz komata)

		2015	2016	2017	2018	**2019**
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)						
02 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
		FTE= 1,5	*FTE*= 1,5	*FTE*= 1,5	*FTE*= 1,5	*FTE*= 1,5
XX 01 01 02 (Delegācijas)		0	0	0	0	0
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)		0	0	0	0	0
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)		0	0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – *FTE*)[36]						
XX 01 02 01 (*CA, INT, SNE*, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)		0	0	0	0	0
XX 01 02 02 (*CA, INT, JED, LA* un *SNE* delegācijās)		0	0	0	0	0
XX 01 04 ***yy*** [37]	- Galvenā mītne[38]	0	0	0	0	0
	- Delegācijas	0	0	0	0	0
XX 01 05 02 (*CA, INT, SNE* – netiešā pētniecība)		0	0	0	0	0
10 01 05 02 (*CA, INT, SNE* – tiešā pētniecība)		0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)		0	0	0	0	0
KOPĀ		**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**
		***FTE*=1,5**	***FTE*=1,5**	***FTE*=1,5**	***FTE*=1,5**	***FTE*=1,5**

Cilvēkresursu vajadzības tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts

[36] *CA* = līgumdarbinieki; *LA* — vietējie darbinieki; *SNE* – valstu norīkotie eksperti; *INT* — pagaidu darbinieki ("Intérimaire"), *JED* — jaunākie eksperti delegācijās.

[37] Saskaņā ar robežlielumiem attiecībā uz ārštata darbiniekiem, ko finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām "BA" pozīcijām).

[38] Galvenokārt struktūrfondi, Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF).

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Direktīvas transponēšanas un īstenošanas pārvaldība.

3.2.4. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikums atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai.

3.2.5. Trešo personu dalība finansējumā

Priekšlikums neparedz trešo personu līdzfinansējumu.

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

Priekšlikums finansiāli neietekmē ieņēmumus.